

Šola vsak četrtik in velja s polnino vred ali v Mariboru s polnjenjem na dom za celo leto 20 K, pol leta 20 K, za četrt leta 10 K, izven Jugoslavije 50 K. Posamezna se pošlje na upravitelstvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, Koroska cesta št. 5. List se dopolnjuje do odpovedi. Posameznik se plačuje naprej. Telefon št. 220.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Liše "Kotol. izkovačnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu sprejema naročila, inserate in reklamacije. Čena inšerata po dogovoru. Za vse kratke oglase primerna povprečna. Nezapre reklamacije so pošiljane prosto. — Telefon št. 220.

3. letnik.

Maribor, dne 24. februarja 1921.

55. letnik.

Poslancem Samostojne kmetijske stranke.

(Iz krogov poslancev.)

1. Pojav Samostojne.

Ko se je ustanovila Samostojna in se čutila zvišeno nad delom vseh dosedanjih strank in delala velikanske obljube, je pritegnila v svoj krog skoraj vse prejšnje liberalne kmete, starošolce in liberalce, dobila pa je i nekaj pristavov iz vrst Kmetijske zveze, ki so pričakovali, da bo ta nova stranka kar namah predrugačila žalostno gospodarsko razmere, katere so po vschni posledica dolgotrajne svetovne vojne.

Cim dalje časa se je razvijala ta stranka, tem bolj se je videlo, da ni nič drugega nego podružnica liberalne demokratične stranke. Očitno so to pokazale volitve, ko je stranka na prvih mestih kandidirala stare liberalne kričarje na deželi, kakor: Pucelja, Majcena, Rajarja, Drofenika, Mermoljo in kot voditelja na povelje dr. Zerjava — njegovega najboljšega prijatelja dr. Vošnjaka, akoravno bi se dobilo med liberalnimi izobraženci še več mož, ki poznajo kmetijske težnje in so za kmetijski stan že nekaj storili, dočim se o dr. Vošnjaku ve le to, da je počešoval po svojem očetu lepo premoženje, se poročil v pravoslavni cerkvi s Srbijom in bi rad kmalu postal potem Samostojne minister ali pa diplomat.

2. Samostojna ob času volitev.

Pri volitvah je Samostojna delala z lažni, velikanskimi obljubami ter s priditvijo, da je naša Ljudska stranka, oziroma dr. Korosec, prodal Slovence Srbom. Za vse velikanske davke ter druga plačila je delala odgovorno našo stranko, akoravno so govorniki — vednoma kandidati Samostojne, do hro vedeli, da je edina naša stranka po svojih zastopnikih v Jugoslovanskem klubu bila neizprosna boj proti pretiranim davkom, carinam itd. Po slednje nečedne volilne agitacije je bila, da je bilo izvoljenih osem kandidatov Samostojne (SKS). Kandidati SKS so na shodih na vsa usta povdarjali, da so tudi oni proti centralizmu in za avtonomijo, vedno so trdili, da niso proti veri. Mislili smo, da bodo poslanci Samostojne po volitvah šli skupaj s poslanci naše stranke, kar bi bilo soditi po programu, katerega so razvijali za časa volitev. Pričakovali so je to tembolj, ker so volitve pokazale, kako veliko zaslonbo imajo

socijalni demokrati in komunisti med kmetiskim ljudstvom. A poslanci stranke, katere je za časa volitev z zabavljanjem proti Srbom dosegla največje uspehe, so takoj po volitvah stopili v klub zemljoradnikov, v katerem imajo pretežno večino srbski poslanci.

3. Razmere v klubu zemljoradnikov.

O razmerah v tem klubu so se izvedle čedne stvari. V tem klubu sedijo centralisti poleg mož, ki zagovarjajo najširšo avtonomijo, sedijo najbolj zagrizeni liberalci, kateri so od nekdanj najhujši nasprotniki in uničevalci združništva, poleg idealnih združarjev in gospodarskih politikov. Najbolj žalostno vlogo v tem klubu igrajo naši samostojneži, katere očitno obsojajo srbski člani kluba, ki so prav odločni nasprotniki vladnega centralizma. Samostojne poslance vodi troperesna detelja dr. Vošnjak, živinski dohtar Rajar in mesar Pucelj, sami pristni kmetje, po navodilih in po ukazih dr. Zerjava. Prvi slavni čin imajo zaznamovati samostojneže s predložitvijo svojega programa, ki obsega 22 točk, med katerimi so nekatere — kakor pišejo srbski listi — „prav budalaste“, kakor n. pr. podžavljenje advokata itd. Program pa ne vsebuje niti besedice o znižanju davkov, o odpravi carine, o prostem izvozu živine in o vseh velikih dobrotah, katere so obljubovali kandidati SKS. Je umevno, da o takih stvareh ne govorijo v programu, ker bi se s tem zamerili vladi in bi ne mogel dr. Vošnjak ali Pucelj ali Rajar ali vsi trije skupaj priti do ministrskega stolca. Drugič se je odlikoval zastoj samostojnežev Rajar v odseku za spremembo poslovnika, v katerem je blati poslance naše stranke na način, katerega so obojali poslanci vseh strank. Rajar je pobral običajne laži iz „Slov. Naroda“ in „Jutra“ in mislil, kako veliko delo je učinil. Skodoval pa je s svojim nasopom vsem slovenskim poslancom, ker se je javno govorilo, da nobena stranka takih brezpomembnih časnikarskih čenč ne nosi v javnost in ker se je od meročajnih krogov povdarjalo, da morajo Slovenci, kateri tvorijo komaj desetino vseh poslancev, kolikor toliko nastopati enotno. Se bolj je škodovalo ugledu slovenskih poslancev surovo in prav mesarsko postopanje samostojnih poslancev o priliki prisega članov Ju-

goslovanskega kluba. Odlikovali so se poslanci Pucelj, Drofenik in Kirbiš.

Srbski poslanci so se čudili neprimerni surovosti teh poslancev, kateri so se obnašali kakor kaki svinjski pastirji na gmajni. Poslanec Kirbiš vobče je dika samostojnih poslancev. Mož ni izvoljen, ker mariborski glavni odbor ni znal pravilno seštevati, a kljub temu sedi v Beogradu in vleče plačo, katerega mu ne gre. Poslanci Samostojne stranke bi morali imeti toliko čuta za dostojnost, da bi Kirbišu povedali, da naj ostane doma. Kirbiš ne sme glasovati, ne sme vršiti poslanskih dolžnosti, a kljub temu pobira plačo. Gospodom samostojnežem, ki so tako navdušeni za zastopanje kmetiskih koristi, bi moralo biti pri srečju, da pride v zbornico izvoljen poslanec kmet Skoberne. Kirbiš pa, ki ni izvoljen, naj zopet mešetari s svinjami. Velika predrznost Kirbiševa pa je, da je poslal svojo sliko ilustriranemu časniku, kjer je naslikan kot poslanec. S prezirljivim nasmehom gledajo poslanci vseh strank na tega — neizvoljenega poslanca, kateri bo v kratkem slišal v zbornici take, da bo nemogoč v Beogradu.

4. Samostojneži za centralizem.

Da so poslanci Samostojne pravi pravcati liberalci, kateri hočejo osrečiti našo državo s centralizmom in da ponižno caplajo za liberalci, je jasno pokazalo glasovanje v odboru za ustavo dne 16. t. m. Za vladni načrt, za uvedbo centralizma so glasovali demokrati in radikalci, vednoma Srbi, ter slavni zastopnik samostojnežev dr. Vošnjak. Proti vladnemu načrtu in za uvedbo avtonomije kot odločni nasprotniki centralistične ureditve naše države so glasovali trije zastopniki kluba zemljoradnikov in vse ostale stranke. Za vladni načrt je bilo 23 članov odbora, proti njemu 19 članov odbora. Ako bi se poslanci Radiceve struge udeležili delovanja v konstituenti, bi bilo 22 poslancev proti vladnemu načrtu in samo 20 poslancev za vladni načrt. Posledica bi bila, da bi morala pasti vlada, da bi bil centralizem za vedno pokopan in da bi bila nesmrtno osmešena Samostojna kmetijska stranka.

Glasovanje v odseku in splošno znano stališče Radicevcev pa dokazuje, da je ogromna večina Hrvatov in Slovencev proti centralistični ureditvi države. Kakor je pisal poslanec Vi. Pušenjak v Vašem cenjenem listu, je glasovanje dne 16. t. m. jasno pokazalo, da je večina slovenskih poslan-

cev, to je 28 slovenskih poslancev — proti centralizmu in da je samo 11 poslancev, med temi trije zastopniki liberalnih kapitalistov in 8 poslancev, ki pravijo, da so zastopniki kmetov, a so le privesek liberalnih kapitalistov, za centralizem liberalcev. Glasovanje dne 16. t. m. pa je tudi pokazalo, da je ogromna večina, oziroma razun samostojnežev, vsi poslanci, ki so voljeni na strogo kmetiskem programu, odločno nasprotni centralizmu, katerega hočejo iz lastnih sebičnih namenov, uvesti liberalni kapitalisti. Sramota za stranko, katere si po krivici nadeva ime Kmetijska stranka, katere nastopa edina proti kmetiskim poslancom Srbom in Hrvatom v lastnem klubu, Hrvatom v Muslimanskem in Narodnem klubu ter Hrvatom in Slovincem v Jugoslov. klubu!

5. Kdor ni centralist, proč od Samostojne!

Kmetje, kateri so volili kandidate Samostojne, naj uvažujejo ta dejstva, in se naj ne dajo pustiti slepit po velikanski reklamirani v „Kmetijskem listu“ in po razglasih pri cerkvah. Ako ne verjamejo našim poročilom, lahko izvejo isto od srbskih in od hrvaških kmetov.

Ker pa se trdovratno vzdržuje neka vest, da vsi poslanci Samostojne ne odobravajo politike, katero delajo na mig dr. Zerjava: dr. Vošnjak in Pucelj ter Rajar in ker se trdi, da ne soglašajo s centralistično ureditvijo naše države, zato pozivamo poslance Ureka, kateri je večkrat povdarjal, da se navdušen za avtonomijo in da želi, da bi vsi oni slovenski poslanci, kateri so za avtonomijo, nastopili enotno, da izjavi v kateremkoli slovenskem listu, ali odobrava on in njegovi somišljeniki postopanje Rajarja v odseku za spremembo poslovnika, naslopi Pucelja, Drofenika in Kirbiša o priliki prisega, postopanje Kirbiša kot neizvoljenega poslanca in glasovanje dr. Vošnjaka v upravnem odboru. V slučaju, da oni in njegovi somišljeniki navedenih dejanj ne odobravajo, bo vedel, kaj mu je storiti in bomo mi prepričani, da so mu koristni slovenskega ljudstva pri srečju in da je res vnet za avtonomijo Slovenije. Ako pa odobrava vsa ta dejanja, oziroma, ne da nobene izjave, potem je jasno, da je on kakor poslanci dr. Vošnjak, Rajar, Pucelj, Drofenik, pravi liberalci-demokrati, kateri je kandidiral pod krinko SKS, ker je dobro vedel, da bi kot kandidat demokratične stranke nikdar ne bil izvoljen.

Zaklad na otoku.

Iz angleškega prevedel Paulus.

I.

Graščak Trelowney*, zdravnik dr. Livey** in nekateri drugi gospodje so me prosili, naj popišem zgodbo o zakladu na otoku in naj vse povem, kar smo doživeli, le lego otoka naj zamolčim. To pa zaradi tega, ker zaklad še ni ves dvignjen.

Vzamem torej svoje pero v l. 17. po smrti Našega Gospoda in začnem svoje pripovedovanje s tistim časom, ko je moj oče imel gostilno „Pri admiralu“ in ko je stari, zagoreli mornar z brazgotino na licu, prvič stopil čez prag naše hiše.

Spominjam se ga še, kot da bi bilo včeraj.

S težkimi, gugajočimi koraki je prišel pred vrata gostilne. Za njim na vozičku je nekdo peljal njegov mornarski kovček. Visoke rasti je bil, težek, močan, rjavega in zagorelega obraza. Njegovi oltjasti lasje so mu padali preko zamazane, modre suknje, njegove roke so bile grapane in raz-

pokane, nohti črni in nalomljeni in na levem licu je imel od sablje brazgotine umazane, bledokrvice barve.

Spominjam se ga, kako je gledal krog sebe in si polglasno žvižgal, kakor je imel navado. Potem pa je začel staro mornarsko pesem, ki si jo je pozneje tolikokrat prepeval:

Umrl je in na njegov zaboj
Petnašt se jih je vrglo koj.
Ju-hu-hu in še ruma prines!

Hričavo je pel, s starim, negotovim glasom, ki je donel, kakor bi si ga bil uglasoval in zlomil na pregraji ladijnega krova.

Potrkal je na vrata s svojo močno palco in robačto naročil čašo ruma, ko se je prikazal moj oče. Počasi ga je pil, kakor izkušen poznavalec dobro kapljico, poskušal ga je in vmes gledal po skalnatem morskem obrežju in po napisu nad našimi vratmi.

„Prav priročna koča to-le!“ je končno dejal. „Ugoden prostorček za tako-le žganjarno! — Mnogo družice, prijatelji, he —?“

Oče mu je odgovoril, da ne, da pride zalibog le malo ljudi.

„Tem bolj!“ je rekel. „To je zame gnezdo! — He, prijatelji, je zaklinal možu, ki je vlekel voziček, tu-ta bova izkrcala moj zaboj! — Pa osta-

nem pri vas par dni!“ se je obrnil zopet k očetu. „Pripravi človek sem — rum, slanina, jajca, to je vse, kar potrebujem, in tisto skalo tam-le, da bom gledal, če pride odkod kaka lačja.“ — Za koga me naj k čete, hoče vedeti? Ključite me za kapitana! — A vidim, na kaj mislite — tu-le —“

In vrgel je tri ali štiri zlave na prag. „Opomnite me, kadar jih bo konec!“ je rekel in pogledal oblastno o krog sebe, kakor kak poveljnik.

In zares, četudi je bil oblečen zelo slabo in je govoril robato in neotesano, priprost mornar ni bil videti. Naredil je vtis človeka, ki je vaen, da se mu drugi pokorijo, če ne, pa udari. Mož, ki je prišel na voziček, je nam pravil, da je neznane prišel že včeraj predpoldan s poštnim vozom v hotel „H kralju Juriju“, da je poizvedoval, kake gostilne bi bile ob obrežju in ko je čul o naši, da je dobra, seveda, in da leži na samotni, si jo je izbral za bivališče. To je bilo vse, kar smo mogli izvedeti o našem novem gostu.

Molčeč človek je bil. Ves dan je sional krog hiše, ali pa se klatil tam po skalah ob morju, z velikim daljnogledom v roki. Po večerih pa je sedel v kotu sobe pri peči in pil močan rum z vodo. Navadno ni znil besedice, če

ga je kdo nagovoril, le divje je pogledal krog sebe in puhnil skozi nos, da se zatrobilo, in ljudje so se kmalu naučili, da ga morajo pustiti pri miru.

Kadar se je proti večeru priključil domov, je vsikdar vprašal, ali ni prišel kak mornar mimo po oest. Izpodetka smo mislili, da si išče družino, toda kmalu smo opazili, da se le skrbno izogiba svojim stanovskim tovaršem. Ako se je kak mornar ustavljal v gostilni, kar se je tupaam pripetilo, si za je dobro ogledal skozi zastor na steklenih vratih male sobe, preden je vstopil in tiho je bil kakor miš, dokler je bil kak gost v hiši.

Za mene vsa zadeva že dolgo ni bila več tajna, ker sem postal kapitanov zaupnik in sem mu pomagal opazovati tujce. Poklical me je nekega dne k sebi in mi rekel, da mi bo dal srebrni groš prvega vsakega meseca, in da naj skrbno gledam in pazim in mu naj kaj pridem povedat, če bi se kje pokazal „mornar z eno nogo.“ Ko pa je prišel prvi dan meseca in sem ga terjal za srebrni groš, je jezno puhnil skozi nos, srepo zrl doli name in mi ni dal ničesar. Toda preden je minil teden, si je premislil, mi prinesel moj zaslužen groš in ponovil svoje naročilo, naj pazim na „mornarja z eno nogo.“ (Dalje prih.)

* Izgovori: Trelone.

** Izgovori: Liveze.

Zapomni si pa si naj vsi samostojni poslanci, ki so z vihrajočimi zastavami pod vodstvom ministrskega kandidata dr. Vošnjaka prešli v demokracijo, da je naše kmetstvo ljudstvo že tako zrelo, da se kvečjemu enkrat pušči nafariati in da se njihovem poslušanju že bliža konec...

Politični ogled.

KRALJEVINA SHS. V dosedanjih sejah ustavnega odbora je bilo sprejetih z veliko težavo 11 členov ustave. Posebno ostri so bili na teh sejah prepričani glede uradnega naziva naše države in glede državnega grba. Na odločno zahtevo radikalov se imenuje odslej zanjaprej naša država "Kraljevina SHS". Na državnem grbu smo poleg Srbov in Hrvatov zastopani tudi mi Slovenci po celjskem grbu in muslimani po polumesecu. — Ministrski predsednik Pašič se vedno vabi v vlado zemljoradnikov in muslimanov. — Te dni sestavljajo v Ljubljani razmejitveno komisijo, ki bo določila meje med nami in Lahi. Predsednik naše komisije je general Maister.

ITALIJA. Italijani so začeli izpraznjevati dalmatinske kraje, katere morajo izprazniti po mirovni pogodbi, ker stoji naša država na stališču, da ne sklene z Italijo trgovske pogodbe, dokler ta ne izprazni naših krajev v Dalmaciji. — Italijanska družba opustoša in požiga slovensko društveno last po slov. Primorju.

MADZARSKA. V ogrskem parlamentu pripravljajo zakon na oddajo premoženja. Oddaja premoženja se bo začela pri 1000 K s 5% in pri nad 1.000.000 K z 20%.

ANGLEŠKA. Angleška je trdo prišla irske upornike, obkolila mesto Dublin z vojaško silo, zaprla vsak izhod iz mesta in sedaj se vršijo hišne preiskave po mestu, kjer se nahajajo kolovodje irskih uporov.

GRSKA. Poročila iz Male Azije poročajo, da so Turki zopet naklestili Grke.

RUSIJA. Ruske spomladanske ofenzive se boje vse države. Poljaki so se zvezali s Francozi za slučaj ruskega napada na Poljsko, Romuni pa z Bolgari.

Tedenske novice.

DR. KOROŠEC ugovarja. Ker so liberalci, ki so sedaj na vladi, dosegli, da bo vlada razpisala občinske volitve za Slovenijo na podlagi volilnih imenikov za ustavotvorno skupščino, je dr. Korošec proti tej nakani odločno ugovarjal pri ministru Draškoviču. Sedaj so se pokazali naši liberalci v vsej poštenosti. Svoječasno je regent Aleksander podpisal uredbo o občinskih volitvah v Sloveniji, sedaj se pa liberalci ni ne ustavljajo pred kraljevim podpisom, ker gre za njihove strankarske cilje. Odločno je ugovarjal dr. Korošec tudi proti imenovanju dr. Vilko Baltića, ki so ga liberalci postavili na predsedniški stolec slovenske deželne vlade.

PROTI PROSTOZIDARSTVU. Poslanec dr. Josip Hohnjec je v železniškem ministrstvu odločno protestiral proti dovoljenju, izdanemu svobodnostcem, da se zamorejo voziti po vseh progah državne železnice za polovično ceno. Res, naši liberalci so mojstri v preganjanju vseh, ki želijo srečno domovino, na drugi strani pa podpirajo državo uničujoče organizacije.

ZA NASE vojne vjetnike se je pobrigal dr. Hohnjec, ki je zahteval od ministrskega predsednika Pašiča pismeni odgovor radi zadrževanja naših vjetnikov v ruskem, italijanskem in angleškem vjetništvu.

PROTESTI proti uvozu italijanskega vina. V imenu Jugoslovanskega kluba je izročil narodni poslanec Vladimir Pušenjak v trgovinskem ministrstvu protestne izjave, ki so jih vposlale dosedaj spodnještajerske občine in gospodarska društva tajništva Kmetijske zveze v Mariboru.

VOJNA POSOJILA. O končni usodi avstrijskih vojnih posojil bosta odločali, kakor so izvedli poslanci Jugoslovanskega kluba, reparacijska komisija v Parizu in Narodna skupščina v Beogradu. Poročila nekaterih li-

stov, po katerih bi baje vojna posojila zapadla, so torej netočna, kar naj služi našim čitateljem v informacijo.

ZA IZVOZ KONJ so se pobrigali naši poslanci pri finančnem in poljedelskem ministru. Dosegli so, da je izvoz težkih konj carine prost in da se je carina znižala od 2000 dinarjev na 500 din. za komad.

KAJ NAM BO ŽERJAV jemal volilno pravico! Zavedna slovenska žena iz Savinjske doline nam piše: Tako torej! Nam Slovenkam so odrekli liberalci in samostojni občinski volilno pravico. Kdo so ljudje, ki so krivi, da smo oropane prava, ki jo imajo že davno ženske v Nemčiji, Avstriji, Ameriki, Franciji, Angliji in drugih res naprednih in demokratskih državah? To je enkrat dr. Žerjav, dr. Kukec, Pribečević in dr. Vošnjak. Prvi trije so glavarji liberalcev, zadnji pa vodi naše samostojne v Beogradu. Jaz pa pravim: Kaj bi nam človek, kakor je Žerjav, jemal volilno pravico! Kaj je storil, da ta mož na svetu dobrega? V družbi "Agro-Merkur" je tako "pošteno" gospodaril, da je za pravil milijone in milijone. Saj je bil za to svojo poštenost obsojen na zapor. In med vojsko, ko smo me ženske toliko trpele same na domačijah, se je Žerjav hlinil okoli našega dr. Korošca. Naši sinovi in moške so trpeli v sirelskih jarkih, a Žerjav je dobro živel po velikemestnih hotelih. In tak človek se sedaj še celo drzne stajati za voditelja slovenskega ljudstva. Zgini raj! S takimi ljudmi, ki nam na turški način jemljejo našo sveto pravo, hočemo in bomo obračunale!

PROTESTNI SHOD. V Celju priredi ženska zveza dne 27. t. m. ob 3. uri popoldan v hotelu "Beli vol" veliko protestno zborovanje proti krivičnemu volilnemu redu za občinske volitve, s katerim nameravajo liberalci oropati naše žensko volilno pravico. Zavedne žene in dekleta: vse na protestni shod, da bomo dale izraza ogorčenju nad nesramnostjo demokratov. Celjski shod naj pokaže, da razumemo moderne pojme o ženskih pravicah v državi bolje nego nazadnjaški liberalci. Vse na plan!

KRAJEVNIM ORGANIZACIJAM Slovenske kmetijske zveze. Tajništva Kmetijske zveze v Mariboru in Celju sta poslali od 1. januarja naprej krajevnim odborom KZ več okrožnic s pozivom, da nam odgovorijo. Okoli 100 krajevnih organizacij nam je poslalo točne odgovore, a od ostalih zastoj čakamo pojasnil. Prosimo tem poton zaupnike, ki so dobili okrožnice, da nam vendar dajo odgovor. Malomarnost se v politiki najbolj maščuje. Z vimo v dobi, ko je pogosto potrebno hitre organizacije krvava potreba. Mrtvilo in malomarnost, ki vlada pri nekaterih organizacijah KZ, mora ne vsak način izginiti. Kaj pomaga, ako znajo posamezniki dobro jadikovati — storijo pa nič. Za vzgled naj bodo vsem krajevnim odborom KZ naši delavni in poštenjavni zaupniki v Središču, Kotljah, Sv. Primožu nad Mujo, Smarju in drugih krajih. Na delo! Na delo!

TAJNISTVI KZ v Mariboru in Celju naznanjata, da sta si delokrog razdelili tako-le: Pod mariborsko tajništvo spadajo sodni okraji: Maribor, Ptuj, Slov. Bistrica, St. Lenart, Ormož, Ljutomer, Gor. Radgona, Prekmurje, Marenberg in Mežiška dolina na Koroškem. Vsi ostali okraji pa se priključijo tajništvu v Celju.

KJE SO VPRAŠALNE POLE, ki smo jih razposlali začetkom januarja vsem podružnicam Kmetijske zveze? Mnogi krajevni odbori so nam jih kmalu in lepo izpolnjeni vrnili. Drugi pa so jih menda kam zavrgli, ali pa čakajo na opominski list. Kam pa pridemo, če bomo tako malomarni?!? Ko se bodo približale volitve, naj si bodo kakoršnekoli, pa boste jarali in tarnali nad slabimi uspehi. Lahko če se sedaj ne dela! Toda krivi so tisti, ki so poklicani, da delajo, pa ne vršijo svoje dolžnosti! Brez zamere! — Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Celju.

VZORNI ODBORNIKI Kmetijske zveze! Odborniki Kmetijske zveze v M. Nazaretu so v svoji seji dne 14. sveč. sklenili: 1. Redna odborova seja bo vsako četrto nedeljo v mesecu. Na tej seji se naj obdelajo vse gradivo celega meseca. Vsak odbornik, ki se ne ude-

leži seje, plača 20 K kazni, ako ne opravi svoje odsotnosti. 2. Vsako prvo nedeljo v mesecu je takozvana uradna ura Kmetijske zveze, kjer se javijo razne prošnje, protesti, sploh rešujejo razna vprašanja članov Kmetijske zveze. Kmetiska zveza v Nazaretu je tudi prva v celjskem okrožju, ki je poslala tajništvu seznam novega odbora in popoln seznam članov! Ko bi vse podružnice Kmetijske zveze tako točno delovale!

LEPO NAGRADO dobi vsakdo, kdor pridobi za "Slovenskega Gospodarja" ali "Stražo" vsaj pet celoletnih novih naročnikov. Za brezplačno vpošiljanje naročnine daje agitatorjem a pravništvo listov na razpolago polovnice. Vzemite navadno dopisnico in pišite po nje. Dekleta! Posebno ve selotite dela za razširjenje krščanskih listov.

SE NEKAJ STO KOLEDARČKOV Kmetijske zveze za leto 1921 ima prodajalna Cirilove tiskarne v Mariboru na razpolago. Cena 12 K. Vse krajevne organizacije si naj naročijo koledarčke, vsaj za člane odbora. Za celjsko okrožje se naroča koledarček v Tajništvu KZ v Celju (Beli vol).

CESTE NA NASI SEVERNI MEJI ob Muri so silno slabe. Pri komisijskem obhodu od 15. do 20. februarja se je ugotovilo, da je nujna potreba, da se zgradi čimprej dviprogi: Velka—Ploderšnica—St. Lenart—Velka—Sladki Vrh—Selnica—St. Ilj. Storili so se potrebni koraki za predpela.

SHODI v okraju Gornjigrad se radi nalezljive bolezni prepovedani, iz radi tega je poslanec Pušenjak moral odpovedati napovedane snode, bo pa priredil več shodov, ko bodo isti spet dovoljeni. Z ozirom na razne želje naznanja poslanec Pušenjak, da je pripravljen intervenirati radi postopanje nemškega zdravnika dr. Bobisuta v Gornjemgradu, radi pritožb vojakov, radi polovične železniške vožnje za splavarje (fisarje), ako se mu tozadevne pritožbe, oziroma prošnje pošljejo kmalu v Beograd, konstituenta. Okr. zastop. občine, zadruga, večje podjetnike, železniški odbor itd. pa opozarja nato, naj store vse potrebne korake, oziroma sklepe, za železnično zvezo: Prevalje—Crna—Gornjigrad—Kamenik, za električno železnico iz Rečice na Faki v Gornjigrad oziroma Solčavo za cesto čez Krameric v Mozirje in za ustanovitev gozdarske šole v okraju, da more tudi tozadevno posredovati.

HIMEN. Pri Sv. Lovrencu v S. goricah se je poročila zavedna mladenka Anika Hrgova z g. Francom Čuš, posestnikom iz Hlanonjec. Zvestima članoma naših društev ključemo: Bilo srečno!

NEMCI STRELJALI na dekanu Limpna. V noči od 16. do 17. t. m. se je zgodil v Kapli ob Dravi zločin, ki prav jasno priča, kakšne barbarstvo je v službi Heimdienstu na Koroškem in kako so koroški Slovenci brez vsakega varstva. Okrog 11. ure ponoči je prišel k g. dekanu mlad človek ter ga prosil, da bi šel v sošedno vas na spoved k bolniku, ki bo najbrž še to noč umrl. Tujec je zginit — g. dekan in cerkovnik pa sta šla na spoved. Na potu pa enkrat padel pet strel iz pušk, en strel zadene roko g. dekana — ki je zdrobljena — in prsa. Rana je nevarna. G. dekan leži sedaj v bolnišnici v Celovcu. Trajalo bo precej mesecev, če bo še ozdravel. Kakor pa se ne dognalo v sošedni vasi ni nobene nevarno boleznega. To je torej sad hujškanja celovških mogotčev in Heimdienstu! Take ljudi je vzgojil! Deželna vlada v Celovcu obsoja v svojem obvestilu to grdo dejanje — a kaj to, ko ga na drugi strani podpira po Heimdienstu! Farizeji! Volkovi v ovčji obleki tudi za vas bo prišel čas, ko se bo vse to maščevalo nad vami.

USTRELIL SE JE v Sedražu pri Laškem 25letni samski rudar Karol Ritelj. Okoli poldne se je vlegel oblečen v posteljo, se odel ter s gugal iz samokresa kroglo v sredo. Stanovaleci niso strele čuli. Ko ga je šla gospodinja klicati h kosilu, ga je našla mrtvega. Poslovil se je od sozodnikov osebnost, od brata pa v pisnu, ne da bi bil razodel svojo nameru.

KUŽNE BOLEZNI v Savinjski dolini. Poročajo nam, da razsaja v Savinjski dolini nevarna kužna bolezen takozvane črne koze. V kratkem času (od Novega leta do 10. februarja) je umrlo v Lučah na tej bolezni 24 oseb. Dan za dnem je slišati žalostno ihtenje mrtvaških zvonov. V nekaterih hišah so imeli v enem tednu, po 2 do 3 mrtve. Najbolj umira mladina, zlasti od 14. do 20. leta. — Tudi v Celju so se pojavili slučajni te opasne bolezni.

ČUDNO SREČANJE. Posestnik Fric Ortner na Fehringbergu na Zg. Stajerskem je meseca septembra 1914 prišel kot ranjenec v rusko ujetništvo. Vojaška oblast pa je ženi poslala obvestilo, da je mož padel in da je pokopan v bližini Lvova. L. 1917 se je že na poročila. Pred 14 dnevi pa se je vrnil iz Rusije njen prvi, domnevno mrtvi mož Fric. A prišel ni sam, temveč je pripeljal seboj ženo-Rusino in dva otroka. Oba para sta se prav do bro razumela. Prva žena je svojega prvega moža in njegove cela dobro pogostila. A kdo bo sedaj gospodar kmetije?

MESTO SLOV. BISTRICA sta je 1607 prebivalcev, 1277 Slovencev, 235 Srbohrvatov, 77 Nemcev in 18 drugorodcev.

DRUŠTVO OREL so ustanovili v Slov. Bistrici. Pristopilo je lepo število vrlih mladenčev.

VENDAR ENKRATU Mariborski odvetnik, znani sovražnik Slovencev, dr. Mravljag je izbrisan iz imenika odvetnikov, ker se je izrekel za Avstrijo in je torej nehal biti naš državljani.

18 PRASET je povrgla svinko posestnika Mikiša v Selnici. Mladici so vsi čvrsti.

OZNANJEVALEC SPOMLADI. Pretekli terek smo v mariborskem mestnem parku slišali prvič kosa zvižgati na visokem drevesu, v znak, da je menda konec zime.

PRETEP V CERKVI. Oeski list "Bohemia" poroča: Nedavno se je vršil v seminarski cerkvi v Budjovicah zelo mučen prizor. Pristaši nove češko-slovaške narodne cerkve so hoteli opraviti svojo službo božjo, dočim je čital v isti cerkvi mašo katoliški duhovnik. Vnel se je vrišč in pretep, tako da je morala policija izprazniti cerkev. Isto mislijo polagoma uvajati tudi pri nas.

EVROPA RAJA ob svojem grobu. V Berlinu, na Dunaju in tudi po drugih velikih mestih so gledališča, plesišča, gostilne, kavarne in kinogledališča vsak večer nabito polna. Plesalke v Berlinu dobivajo do 20 tisoč mark mesečne plače. Dočim revni sloji umirajo gladi, se po zabavišnih raja in popiva cele noči. Nek nemški škof je izrekel besede: "Evropa raja ob svojem grobu".

DELAVEC postal milijonar. Nek priprost delavec v Dunajskem Novem mestu je našel v starih družinskih pisnih nekaj dragoceni mauricijskih znamk iz leta 1847, kot "modrega Mauricija", ki se je opravil samo v sedmih izvodih. Najdene rečke znamke so vredne več milijonov kron.

RUSIJA naroča lokomotive. Ruska vlada je naročila v Nemčiji 2000 lokomotiv, na Švedskem 1000 lokomotiv, več tisoč pa v Avstriji, v Češko-slovaški in Angliji. Ta naročila so znamenja, da se Rusija pripravlja na ofenzivo še za tekoče leto.

IZSELJEVANJE V AMERIKO OMEJENO. Vlada Združenih držav Severne Amerike je sklenila, da omeji priseljevanje tujcev v Severno Ameriko. Vsled te odredbe bo v bodoče izseljevanje v Ameriko silno oteženo, oziroma onemogočeno.

NOVA BOLEZEN V AMERIKI. V Ameriki se je pojavila neka nova in čudna bolezen, ki jo vzroki še niso pojasnili. Bolnik namreč ne preživi — govori, še celo v spanju. Neke deklica je skozi deset dni ne preživel, govorila, končno je popolnoma onemogla in ni upanja, da jo ozdravijo.

NA GOSTILJI g. Franca in Ivanke Bezjak v Mezgovcih se je nabralo za Dijasko kuhinjo v Mariboru 315 K. Prisrčna hvala!

ZA POSTNI CAS se toplo priporoča: 1. Marija žalostna Mat. 2. Spisal dr. Jos. Hohnjec. Ta molitvenik obsega krasna promišljanja posebno za krščanske matere. Stane trdo vezan z rdečo obrezo s poštnino.